

เพลงกล่อมเด็กไทยมุสลิมภาคใต้

มัลลิกา กณานุรักษ์

พ.ม., ศศ.บ., กศ.ม. (ภาษาไทย)

หอสมุดจอห์น เอฟ. เคนเนดี
 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
 วิทยาเขตปัตตานี
 ได้รับจาก
 ศาสตราจารย์มัลลิกา กณานุรักษ์
 วันที่ 16 เดือน เมษายน พ.ศ. 2524

ภาควิชาภาษาไทย และภาษาตะวันออก
 คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์
 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

เพลงกล่อมเด็กไทยมุสลิมที่รวบรวมมา

ได้ถอดเป็นอักษรวิธภาษาไทยพร้อมคำแปลที่

คงเนื้อความเหมือนเดิม เพลงกล่อมเด็กไทยมุสลิมนี้จะเรียงลำดับอักษรตั้งแต่ ก - ฮ ดังนี้

ก

กาขน์	บาเต๊ะ	บาญ	ปง	บาเต๊ะ	ดาตั้ง	มาถึ	ดาเวี	อขาว
อาเตะ	ปูเตะฮ์	อาบัง	ปง	ปูเตะฮ์	บาตา	ซาบูเครี	ตีโค	เมอร์คูอ

คำแปล

ทั้งเสื่อทงผ้านุ่งเป็นป่าเต๊ะเก้	ลายแสนเสน่ห์เป็นของชาวชวาเขา
น้องเจ้าสวดยทักหล่อไม่เบา	คงได้เจ้ามาทนนหมอนใบเดียวเอ๋ย

กาเตาะ	โอ	กาเตาะ	บะปอ	มุง	ป่าเง	อูเณ	
ซาเบะ	ฮาญ	ป่าเง	อูลา	เนาะ	มาแก	ฮาญ	
อูลา	โอ	อูลา	บะปอ	มุง	เนาะ	มาแก	กาเตาะ
ซาเบะ	ฮาญ	เนาะ	มาแก	กาเตาะ	มาแก	แน	ฮาญ

คำแปล

กบเอี้ยกบ	ทำไมจึงร้องเรียกฝน
ที่ซำร้องเรียกฝน	เพราะงูร้อนรนจะมากินซำ
งูเอี้ยงู	ทำไมจึงคิดกินกบบ้ำ
ที่ซำจะกินกบบ้ำ	ก็เพราะว่าเป็นอาหารซำเอ๋ย

กาย โอ กาย
ซาเบะ อากู บาเซาะฮ์
อูแฉะ โอ อูแฉะ
ซาเบะ อากู ตีป้อ กาย

บะป้อ ละฮ์ มุง บาเซาะฮ์
อูแฉะ ตีป้อ อากู
บะป้อ มุง ตีป้อ กาย
กาเตาะ ปาง อากู

คำแปล

ไม่เอ๋ยไม่
ที่ข้าต้องเบียดหน้า
ฝนเอ๋ยฝน
ที่ข้าตกถูกไม่เสียงดังฉ่า

ทำไมจึงเบียดหน้า
เพราะฝนพรำตกลงมา
ทำไมตกบนไม่เสียงฉ่าฉ่า
ก็เพราะข้าถูกกบน้อยคอยเรียกเอ๋ย

☆☆☆

กาเฮน ปะแลก๊ะ ป่าลอ คูอ
กัตอ ป่าก๊ะ ซามอ คูอ

มาถึ เนาะ ยาเฮะ บ้อแน ตูถึ
ออแถ ลาเฮน ฉางแถ คอถึ

คำแปล

ขมวกผ้านุ่งให้เป็นสอง
เราทั้งสองพร้อมพรักสามัคคี

จะต้องเย็บด้วยด้ายให้อย่างดี
คนอื่นชื้อย้าได้เที่ยวเกี่ยวข้งเอ๋ย

☆☆☆

กาเฮน ปูเตะฮ์ ป่าแย ซมีแล
กาเซะฮ์ กะอาเดะ อาแล กป่าแล

ซอเยาะ ซบ้อละะ เซถึแน
กาเซะฮ์ ดักูละะ เซป่ากะตุแล

คำแปล

ผ้าขาวยาวตั้งแก้
รักน้องจริงยิ่งชีวิต

ฉีกแล้วเอาพันเอวพี่
ตั้งแต่สี่นิ้วของเจ้าเข้ากระตุกเอ๋ย

ก้อแน ละฮ์ อูละ มู อาแเว ดัน คาแย
 ปาดอ อับู บาเปาะ มู อาคอ ละฮ์ ซาแย
 ซาเกะญอ บาแค ฮางะ บ็อดไ้แย
 ฮางะ ซ็อราตอ มาแล ซ็อราตอ มาแล ดัน ซ็แย
 อับู มุง บ็อดไ้แย เตาะ บ็อดไ้
 ตัโด ญอ ปูญอ ซ็อราซอ ญอ มาตี
 ลาลู ละฮ์ มาโคะฮ์ ตัดาแล ญอ ฮาตี
 อันตารอ อานาะญอ ล็อปะฮ์ ปะ ปูโละฮ์ ฮารี
 วัคตุ อับู มู คาคะฮ์ญอ ซ็อลิยะ
 อาเขร์ ละฮ์ มาตอ คาเขร์ญอ มาตอ มาโตะฮ์ บ็อม็อรัย

คำแปล

น้องเอ๋ยทั้งชายและหญิงมาฟังเพลงกล่อม	พ่อแม่ถนอมเอาใจใส่
ทนเจ็บทนร้อนทนอยู่ไฟ	เจ็บไข้ไม่บ่นจนนึกเคียด
แม่ต้องอยู่ไฟใจเป็นทุกข์	ไม่เป็นสุขทท้อและท้อเหี่ยว
ใจแม่วุ่นทวาทหวั่นสิ้นชีวิตเชียว	กว่าลูกคนเคียดจะพ้นสี่สิบวัน
แม่ต้องนอนบนแครอย่างแน่นิ่ง	น้ำตาแม่ก็ยิ่งไหลนองเอย

ก้อตางิ นาเปาะ ญอ ตัง	ลียะ กา อูเตะ ล็อบะ ญอ ล็อบ
เนาะ วะ จานอ ซ็อกาลิ	เนาะวะ บายา ฮูเตะ เตาะ บูละฮ์ยาบิฮ์

คำแปล

ทันมะพร้าวน้องเจ้าสูงเสียดฟ้า	มะพร้าวป่าใบคกจริง
ไม่รู้จะทำอย่างไรในทุกสิ่ง	จึงจะวิ่งใช้หนีให้หมดเอย

แกรตอ อาบ^๔ บอจาแล มาแล
ซาเกะ ฮาดี^๔ โอวัง^๔ บุดแม

ป้อเจาะ ตอมอง^๔ ค้อกะ^๔ ก้อไค^๔ จันอ
ตะเคาะ อาเถาะหี่^๔ บูระ กานอ

คำแปล

รถไฟแล่นผ่านมายามราตรี
คนเป็นหม้ายเจ็บช้ำคำพิศ

ท่อน้ำแตกใกล้ที่ร้านคนจีน
เหมือนมีหินมาเหยียบย่ำให้ช้ำเอย

แกแนะ แกแนะ อูแด
เจ๊ะแมะ ก้อนอ^๔ ขอแด

ลือมู กาชี่ ปาเตาะฮ์^๔ ตาโนะ
เจ๊ะแวะ ก้อนอ^๔ ดูโมะ

คำแปล

กุ่มเอยกุ่มเต้น
เจ๊ะแมะถูกที่จันซัก

ว้ววังแผ่นดินถูกตอนเอาจันเซาหัทัก
เจ๊ะแวะถูกผลักถูกทุบเอย

โกะ แกและ โทะ
บูระ อาปอ โด๊ะ
มีเตาะ ซ้อมาโกะ โด๊ะ
อาเมะ คี่มานอ โด๊ะ
บือตูปอ บูเต ซื่อโกะ

อาแะ ฉาโม มะฮ์
คูโตะ ซาโย ตานะฮ์
กอสอ คูดู ป่านะฮ์
อาเมะ คี่กอบง ตะบั้นะฮ์
คูวอ บูเต ซามะฮ์

คำแปล

เอ๊กอีเอ๊ก
ยายทำอะไรเอ่ย
ขอสักงานไต่ใหม่ยาย
ยายเอามาจากไหนอย่าปค
ก็โนบาทละยายจำ

ไก่อ๋งอนทองเอย
กัมกัมเงยเงยแกงสับประค
ค้องสายหน้อยยังร้อนอย่าชค
เอามาหมคจากสวนตะบั้นะฮ์
สองโบห้าสิบสคางค์เอย

๕

มานอ ปาเต๊ะ กัตตู ลาดู
ฐาถุ่ฉิ่ง เนาะ บูละฮ์ ลาดู

อาเกาะ ฮาบีฮ์ ซาปา ตาฮิ มาตอ
ฮอแถ มาตี บลากอ ลากอ

คำแปล

ทำไมจึงเป็นอย่างนั้น
วันนี้ต้องขายหน้า

ซื้ตาบั้นเอาออกมา
ไม่ซ้า้นักตายทุกคนเอย

ซูลง ตัก้า ลีปะ กือลามู
มาลดู ตะเตาะ ฮาถุ่ฮนอ เคาะ เนาะบายา

แด ฉิ่งฉิ่ง เนาะ คูโคะ บะปอ ลากั
ซ้อปูโทะฮ์ ถึ่บู เตาะเซ ลากั

คำแปล

ม้วนเสื่อพับมุ้ง
อายจนอยู่ไม่ได้

ยุ่งแล้วอยู่ไม่ได้
เงินหมั้นไซ้ไร้ไถ้อายไม่ได้เอย

๖

จอเกาะ เมาะ บอเลาะ
ซิกิ ซิกิ ฮามอ เนาะ
ซาเบะ มานอ กือรานอ มานอ
มาตอ ป้อป้อแถ ฮอลอ กามานอ ฮอลอ
ฮานะ ฮาแยะ ปูเต๊ะฮ์ ตือรือแบ ขาแล
เฮาะตุ นามอ แมะเตะฮ์

กือตาดิ เวาะ ปาแต
เตาะ ยาดิ เคาะเว ฮาแบ
กือรานอ คิยอ คูโคะ ซอแถ ซอแถ
ฮิตา ฉาแถ เคาะ ตา ฮาแบ
มานอ ตูโบะฮ์ ลือเตะฮ์ ตือซึ่แป กะเว
เฮาะตุ นามอ แมะแต

คำแปล

คนที่บ่าจึ
แม่ตั้นเล็กก็จจะถอน

ปลุกทันบอน
จะซ้อฮันตัวไม่เป็นพี่ชาย

เพราะอะไรเอ๋ย
ดวงตาของเจ้าแท้เทียว
ลูกไก่ขาวบินว่อน
ถนนนี้ชื่อนางตะ

เพราะเจ้าคนเดียว
กระสันเสียวยามเจ้ามอง
พี่สาวอ่อนเปลี้ย
ถนนนี้ชื่อนางแต่เอย

□ □ □

จอเกาะ เมาะ บอเกาะ
บะปอ เฆาะ เมาะ

ก็อลาคี ดูวอ บาแต
ดูโคะ บ้อดักี ซอแถ

คำแปล

คนที่บ้า
แม่จำทำไม

ปลุกบอนสองคัน
ไปยืนคนเดียวเอย

จะตง ปาคี จะแค กะแต
บุละ ลากี จะแค ตูแป

ตะแต กะแต ก็อรา ดูดู
ตะแต ตูแป ก็อรา ดูดู

คำแปล

บักคำไว้ห่มายใจได้เก็บข้าว
หาสามีไว้ห่มายใจได้พึ่งพา

คันข้าวไร่ไม่ออกรวง
ก็กลับต้องมาหย่าร้างเอย

(ทางภาคใต้มีได้เกี่ยวข้าวแบบภาคกลาง แต่ใช้ "เกาะ" เก็บข้าวที่สระรวง)

จ้อลาซี มานี๋ จ้อลาซี มาแซ
กาลี มานี๋ กาลี มาแซ

บุแต ซ้อราเซะ ปูจอ กาเฮน
ฮาดี โคะ กาเซะฮี่ กะฮอแถ ลาเฮน

คำแปล

มะขามหวานมะขามเปรี้ยว
ประเคี้ยวหวานประเคี้ยวเปรี้ยว

เมล็ดค้แมงลักเหน็บไว้ใต้พกผ้า
เหมือนหัวใจคนรวนเรเอย

□ □ □

เจ้ชี่๔ ลา บาลู กาโคะ
ชาเกะ ฮาตี อามอ ดูโคะ

บูเวาะ ลอแน บูเวาะ ตือป้อเฮาะ
มาตอ บือแดแน ชูปอ บูเดาะ ตือวีเฮาะ

คำแปล

เจ้ชี่ตี๔สวมเสื้อเนื้อกระสอบ
ฉันทั่งเจ้บระบมกรรมหัวใจ

ผลน้อยหน้าผลลำไย
หน้าตาโหดนองเปื้อนเหมือนเต็กเอย

เจ้บี๒เดาะ กอลอ ปตานัง
ออแถ มุดอ เนาะ แปรอ บีนัง

โต๊ะปาก๒ คีฮูญ๒ ตายง
อามะ๒ ตูแถ๒ ชาโคะ คีปุง๒

คำแปล

เจ้บี๒เดาะคนปากหน้าตานี
คนหนุ่มก็คิอยามมีเมีย

โต๊ะปาก๒อยู่ปลายท้องแฉะ
เอากระบอ๒กแขวนท้ายเรือเอย

เจ้สาและ บือฮา๒เฮ กี้เกะ
กี้เก็ง๒ สาและ กะฮา๒เดะ กา๒เดะ

บูละ๒ แช๒กอ๒ กลาม๒อ๒ ปา๒ตา
ตะ๒มา๒ถึ๒ ลาม๒อ๒ปง๒ มา๒ถึ๒ สะ๒ตา

คำแปล

เจ้สาและตกปลาเป็น
สาและผ่า๒กนัง๒อ๒ค้วย

ได้๒ปลา๒จ๒ว๒ค๒มา๒หนึ่ง๒ตัว
ถึง๒มา๒นาน๒ไม่๒ได้๒ก็๒คว๒ร๒มา๒เอย

ชา๒เบ๒ะ๒ ละ๒ฮ์๒ ปง
แด๒ มา๒มา๒ มา๒ไซ๒ะ๒ คี๒โค

ออ๒แถ๒ ดู๒โค๒ะ๒ กา๒ตอ
คิ๒ย๒ เฆ๒ะ๒แฆ๒ะ๒ ตู๒ลง๒ ต๒ลา๒จ๒อ

คำแปล

เพราะอย่างนั้นเอง
เวลาแม่เข้านอน

คนเขาถึงพากันพูด
เขาเดินไซ๒ไซ๒ไป๒ที่๒บือ๒เอย

ชี่ตุปวง อาแย ชี่นึ่งปวง อาแย
ชี่ตุ ออแญ ชี่นึ่ง ปวง ออแญ

ตะเตาะ อาเถาะห์ เนาะ บือลี ป่าตี
ตะเตาะ อาเถาะห์ เนาะ กิเญ็งคีฎ

คำแปล

โน่นก็ไถ่นักไถ่

จะซื้อข้าวเปลือกที่ไถ่นัก

โน่นก็ถนนักถน

จะฝากตัวกับใครก็เอย

ชี่ตุ ลานาะ ชี่นึ่ง ปวง ลานาะ

ลานาะ แซกอ มาตี แคนแกง

ชี่ตุ เนาะ ชี่นึ่ง ปวง เนาะ

แปะเราะ บลาซอ ตะเตาะ ตะแกแปง

คำแปล

โน่นก็เม่น นึกเม่น

เม่นตัวหนึ่งตายสนิท

โน่นก็อยากนึกอยาก

แม่แต่เศษเหรียญไปเป็นเงินสอกเอย

ช้อนอ อ่นึง ช้อป ปู่โจะ

ลือปะฮี่ บี่ปุโจะ มนุโจะห์ ปู่เตาะ

บตันอ อ่นึง ตันอ ป้อนาโจะ

ลือปะฮี่ มาโจะ ปู่โน ปู่เตาะ

คำแปล

ประคู้แตกยอค้อฮอน

ผลิทยอค้อฮอนแล้วผลัดไป

สาวน้อยแรกรุ่งใจไม่กล้า

มาหาแล้ว กลบดอยหนีเอย

ช้อมาโจะ ช้อโจะ

ช้อบ่ง ตาลัง

เตาะ ชื่อนะ ปู่โจะ

ตามอฮี่ นาซี ดาจ้ง

คำแปล

ซามเด็กในกะลามัง

จานในถาด

ไม่พอใส่ข้าว เหนียว

เติมข้าวนาชีกาแซเอย

(ข้าว นาซิดาแพ เป็นชื่อของข้าวเหนียวผสมข้าวจ้าวหนึ่ง แล้ววราทศวัยแกงที่ผสมเครื่องเทศ
ซึ่งมีสมันกึ่งหรือสมันเนื้อโรยไว้ข้างๆ จานค้ำย นิยมรับประทานในมือเข้ามากกว่ามืออื่นๆ)

□ □ □

ซอมาแล อาเนาะ ปาจู
บ็อกะฮ์ โกะ ปาฤอ บาลู

ค็องกา อามอ บ็้อถามะ บ็้อซา
ซ็ฤูปอ ล็อมู บาโละ ช็รา

คำแปล

เมื่อคืนลูกของอา
มีรอยที่หนังร้านต้นไม้

ชวนฉันวิ่งได้กัน
เหมือนวัวพันธ์ที่หลักเอซ

□ □ □

ชูชู ล็อเมาะ มานีฮ์
อาเดะ ฉางัน ม็อนางีฮ์

ซันตัน ญอ มุดอ
อาเมาะ มาฮู เนาะ กร็ยอ

คำแปล

นมหวานมัน
น้องจ่าอย่าร้องไห้อ่อน

น้ำกะทิมะพร้าวอ่อน
แม่เร่งร้อนทำงานเอซ

ชูรุง ป่าบั้น ตาระะ ป่าบั้น
ชูโระ มากัน ซาซา มากัน

บูเวาะ กรายี ดาลัม ปราฮู
ชูโระ มงายี ซาซอ เตาะตาฮู

คำแปล

ไม้กระดานซึกไปซึกมา
ให้กินฉันทินทุกเมื่อ

ลูกหยีรอทำอยู่ในเรือ
ให้เรียนฉันทินเมื่อทุกครา

☆☆☆

ณ

ดาวโอะซึ บ็อนา บูเกะ คาซุง
มาแล อีนิง ฮามอ บ็ือปากง

ค็ือปะ บูเตาะ มือจาวี บาทู
บูละ แบนแธ มือคานัง ลามู

คำแปล

ภูเขาต้นหญงอยู่ไกลโพ้น
คีนันฉันร้องเพลง

เด็ก ๆ หากอันทิน
ได้คู้ประชันเพลงเดี่ยวอวย

☆ ☆ ☆

ฉีกาเสา อาเนาะกู ชูเตาะซึ ละซึบ็ือซา
อามัส ตันแปรค คิงมัด ที ออจุง

จาวีละซึ อิลมู ฉาดัน ยันค็ือวัง
อิล มูญอ ก็ือย ตึบาเวาะ ปุลัง

คำแปล

เมื่อลูกน้อยเติบโตใหญ่ในภายหน้า
อย่าเป็นคนหลงสมบัติ

จงใฝ่หาวิชาความรู้
อย่าละปฏิบัติศาสนกิจอวย

ฉีกาเสา อาเนาะกู ฮันตะ เบอริฮิสตรี
ชูปายอ รุมะฮัม บ็ือซ็ือริ ละซึ ซ็ือริ
๕๘

อัมบัก เปอริการอ ฮันตะ ค็ือจาวี ซุญดา
อาเนาะญอ บูเวาะซึ คาคัง ซ็ือฮารี

คำแปล

เมื่อลูกจะมีเหย้าเรือน
ทำทุกอย่างเพื่อบ้านเรือน

อย่าลืมที่พ่อสั่งสอนไว้
ทั้งลูกหลานเพื่อนบ้านต้องรักบ้าน

□ □ □

ณ

ญอ มานีซึ จอน็ือง ก็ือกลางโอะซึ
มูโละ มานีซึ ก็ือนิง ยังลัมโมะ

ปุจึะ ปุคึะ บ็ือราฆอ ราฆอ
อ็ือคู ค็ือบัก อามัง ก็ือล